

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 27 Marca r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W najwyższych ukazach J. C. M., ob-
 iawionych Rządzącemu Senatowi, przez zarządza-
 jącego ministerium sprawiedliwości, P. Sekretar-
 za Stanu Daszkowa, CESARZ JEGOMOŚĆ n a y w y-
 ż e y rozkazać raczył: d. 3 marca: Senatorowi Rad-
 cy Taynemu, Bohdanowskiemu, zasiadać w 8mym
 Departamencie Rządzącego Senatu. — D. 4 mar-
 ca: znajdującego się przy 1szym Korpusie Ka-
 deckim pisarza 1szej klasy, Smirnowa, za gor-
 liwość w służbie, dobre sprawowanie się i wy-
 stąpienie w podoficerskim stopniu naznaczonych
 lat 20tu, podnieść do rangi 14tej klasy. — D. 6
 marca: kwatermistrza Leyb gwardyi półku kiry-
 ayerskiego 4tej klasy, Kotowa, uwolnić z rangą
 8mej klasy, z mundurem i pensją dożywotnią po
 600 r. ass. na rok. — Komitet PP. Ministrów, prze-
 stawszy P. Zarządzającemu Ministerium Sprawie-
 dliwości, przez wypis z protokołu swojego, o na-
 stałem na zapisce przełożenia Rady Stanu Baro-
 na Korfa, o zakończeniu włożonego nań w tym
 Komitecie poruczenia, w dniu 24 lutego, n a y-
 w y ż s z y m rozkazie, w którym wyrażono: „O-
 świadczać wam zupełne Moje zadowolenie, za
 rychtę i dobre wykonanie włożonego przeze
 Mnie na was poruczenia; oświadczyć Moje
 zadowolenie i Urzędnikom, do dzieła tego uży-
 tym” przestał do tegoż P. Zarządzającego listę u-
 rzędników Ministerium skarbu, którzy użyci by-
 li przy Radcy Stanu Baronie Korfie, a którzy są:
 radca honorowy Hołubiciew, naczelnik stołu de-
 partamentu majątkow Państwa; 4tej klasy Piotr
 Klimow, z departamentu Podskarbstwa Państwa;
 sekretarz kollegialny Andrzej Tarasow, z depar-
 tamentu manufaktur i handlu wewnętrznego;
 sekretarz kollegialny Włodzimierz Kudrjawcow,
 z departamentu różnych podatkow i poborow;
 4tej klasy Paweł Hrediakow, z departamentu
 podskarbstwa Państwa; senacki rejestrator Jan
 Prochorow, z departamentu różnych podatkow i
 poborow; Kancelarzysa Alexy Połkow, z depar-
 tamentu robot górniczych i solnych; Gustaw Hra-
 bia Fersen, z departamentu różnych podatkow i
 poborow.

— CESARZ JEGOMOŚĆ d. 6 marca r. t., na donie-
 sienie Główno-zarządzającego Departamentem po-
 cztowym, n a y w y ż e y rozkazać raczył, pocztmistrzo-
 wi obwodu tyfliskiego, kollegialnemu assessorowi
 Djaczenkowi, zostawić rangę, bez przykładu dla
 drugich — a przez wzgląd na jego rangę przenieść
 do Kamieńca-Podolskiego na Pocztmistrza Gu-
 bernialnego. (Ranga assessor kollegialnego, da-
 na jest Djaczenkowi, przez ukaz 20 września
 1829 roku, z zastrzeżeniem, ażeby w Gruzji słu-
 żył lat trzy.)

— CESARZ JEGOMOŚĆ, stosownie do postanowie-
 nia Komitetu PP. Ministrów, na przedstawienie
 Izby Skarbowej Archangielskiej, d. 14 lutego, n a y-
 w y ż e y rozkazać raczył: dla większej ulgi wło-
 ścianom gubernii Archangielskiej, w odbywaniu
 powinności rekruckiej, dozwolnić przyjmować od
 nich do skarbu, dla policzenia w przyszłych nabo-
 rach, pieniądze, po 1000 rubli za człowieka, na o-
 snowie n a y w y ż s z e g o ukazu z dnia 9 wrze-
 śnia 1820 roku.

— Mistrza obrzędow, rzeczywistego radcę
 stanu, Jusupowa, z przyczyny służby jego w ka-
 pitule orderow rosyjskich, uwolnić od obowiąz-

kow urzędnika do osobnych poleceń w Ministe-
 ryum spraw wewnętrznych.

— Ukazy Rządzącego Senatu, ogłoszone w o-
 statnim, 11 Nrze, Gazety Senackiej:

1) D. 2 marca 1831, z 1go Departamentu, o
 sposobie wypełnienia n a y w y ż s z e g o ukazu
 z stycznia 1831 roku, o wprowadzeniu do guber-
 niy Białoruskich, Urządzenia o guberniach i za-
 przestaniu działań Statutu Litewskiego. W rze-
 czy tej n a y w y ż e y rozkazano: 1) Sprawy, te-
 raz odbywające się, kończyć na ośnowie Statutu
 Litewskiego. 2) Sprawy, nowo zaczynające się w
 miejscach sądowych, sądzić podług praw ruskich;
 a gdy znajdą się przypadki, na które w prawach
 naszych żadnych nie ma postanowień, wtedy o
 nich przedstawiać do Rządzącego Senatu na roz-
 wiazanie.

2) D. 6 marca 1831, z 1go Departamentu, o
 wydaniu służącym policyjnym pomocy przy bu-
 dowaniu domow.

3) D. 6 marca 1831, z 1go Departamentu, o
 zdjęciu z Anglika Daina, natożonego nań uzy-
 skania gildyjnych i innych powinności, z rzeczy
 dostarczenia w 1825 roku, dla administracyi
 czarnomorskiej wyłakow, i o dozwoleniu mu
 przygotowywać je bez opłaty powinności na czas
 przyszły.

4) D. 7 marca 1831, z 1go Departamentu, o
 tém, że względem lat osob wybieranych do obo-
 wiązkow obywateli miejskich, należy trzymać się
 49go artykułu miejskiego postanowienia.

5) D. 7 marca 1831 roku, z 1go Departamen-
 tu, o ogłoszeniu prawideł, ułożonych przez P. Mi-
 nistra Skarbu, względnie handlu z Odessy ku gra-
 nicy Mołdawii i o dalsz.

6) D. 10 marca 1831 roku, z 1go Oddziału
 5go Departamentu, o trzech włościanach obywa-
 telskich, skazanych na kaźń, za uczestnictwo w
 przepuszczeniu ludzi bez kwarantannowego oczy-
 szczenia, w czasie choroby cholery.

7) D. 10 marca 1831, z 1go Departamentu,
 o zaleceniu wszystkim Izdom Skarbowym, ażeby
 dzieci odstawnych żołnierzy, spłodzonych po za-
 mieszkaniu oycow ich na dawniejszych obrębach
 ziemi wiedzy udziałowej, liczyły do popisu podu-
 sznego.

8) D. 11 marca 1831, z Połączonego Zebra-
 nia pierwszych trzech Departamentow, o ssyła-
 niu do Syberyi na zaludnienie z woli obywateli
 włościan wyrokiem sądowym obwinionych, mają-
 cych wieku wyżej lat 50ciu.

9) D. 12 marca 1831, z 1go Departamentu,
 o prawidłach dodatkowych dla przesiedlenia skar-
 bowych włościan.

10) D. 12 marca 1831, z 1go Departamentu,
 o tém, ażeby rewizyą rachunkow Dworzańskich
 Zgromadzeń Deputacyjnych, z użycia poboru na
 prywatne powinności włościan obywatelskich, za-
 cząć od 1829 roku.

11) D. 13 marca 1831, z 1go Departamentu,
 o środkach strzymania zestanych do ciężkich ro-
 bot od nowego uciekania od takich robot, do któ-
 rych nie są używane taczki. (G.S.)

FRANCYA.

Paryż dnia 11 marca.

Postanowienie królewskie z dnia 1 marca;
 poprzedzone obszernym raportem, przepisuje ma-

rynarce króleskiej nową organizacją, którą rada admiralicyjna i ministerium osądziły za lepiej przystosowaną do potrzeb służby. Układ podany różni się od organizacyi teraźniejszej w punktach następnych: ustanawia nowy stopień wyższych oficerów, pod imieniem kapitanów korwetowych; znosi stopień kapitana fregaty 2giej klasy, a na ich miejsce ustanawia poruczników okrętowych; modyfikuje warunki do podniesienia w rangach, a do niektórych rang odmienia proporcję pomiędzy wyborem i starszeństwem; nakoniec ustanawia zasób rezerwy dla oficerów ieneralnych. Do tego rapportu i postanowienia przyłączone są różne inne postanowienia teyże daty, podane do wykonania: przez pierwsze, umieszczeni są w zasobie rezerwowym, wice-admirałowie hrabia *Rosily-Mesres*, hrabia *Masiessy*, markiz *Sercey*, hrabia *Augier*, i kontr-admirał *Duranteau*; przez drugie postanowienie wyniesieni są na stopień wice-admirałów, kontradmirałowie *Jurien*, *Lagraviere*, *Bergeret*, *Ducampe*, *Rosamel*, a do stopnia kontr-admirałów kapitanowie okrętowi *Cuvillier*, *Arnoux* i *Hugon*; trzeciem postanowieniem mianowanych jest 46 kapitanów korwetowych i 18 poruczników okrętowych; przez czwarte postanowienie, pewna liczba oficerów wyższych i innych urzędników marynarki uznana za mających prawo do uwolnienia ze służby; nakoniec piąte urządzenie obwieszcza, że wielka liczba ozdób Legii honorowej przyznana jest dla marynarki. Admirał *Duperré* otrzymał ozdobę wielkiego krzyża, również i wice-admirał *Jacob*; PP. *Rigny*, *Grivel*, *Mallet*, *Durand*, *Linois*, *Rousin*, są mianowani wielkimi urzędnikami; wielu kapitanów okrętowych, komandorów, urzędnikami; nakoniec krzyże są rozdane pomiędzy różne stopnie.

— P. *Roman* wybrany jest członkiem akademii sztuk pięknych, na miejsce P. *Lesueur*, jednego z członków sekcyi rzeźbiarstwa.

— Mianowani są kawalerami Legii honorowej, pod dniem 16 lutego i 4 marca: PP. *Damoulin*, redaktor gazety *Constitutionnel*; *Desseriés*, inżynier kopalni; *Gervoi* także; *Henryk Fonfrede*; *Bert*; *Thierry*; *Fontan*; *Dittmer*; *d'Epany*; *Beuchet*, redaktor naczelną dziennika księgarstwa; *Delacroix*, malarz; *Sigalon* także; *Reicha*, profesor szkoły króleskiej muzycznej; *Fétis* także; *Etienne*, członek instytutu; *Jouy*, także; *Amaury-Duval*, także; *Amar*, ieden z konserwatorów biblioteki mazaryńskiej.

— Minister spraw wewnętrznych zadecydował przedmioty: 32 posągów, które mają zdobić Ark Gwiazdy, oraz programata płasko-rzeźby wielkiego gzymsu tego pomnika. Ark ten, poświęcony sławie Francyi i woysk francuzkich, posągi wyobrażać będą miasta najważniejsze królestwa pod względem sztuk, handlu, nawigacyi i wojny. Płaskorzeźba wyobrażać będzie wywysię i powrót woysk francuzkich. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 4 marca.

Izba Niższa.

Reforma parlamentowa.

Posiedzenie dnia 2 marca. Lord *Russel*, w odpowiedzi na pytanie P. *Campbella*, twierdzi, że ma zamiar przedstawić plan reformy, we trzech oddzielnych billach, ieden dla każdego królestwa, z których się składa Wielka Brytania.

P. *Hume*, zabrawszy głos potem, powiada, iż, jako reformator radykalny, obowiązany oświadczyć, że projekt izbie przedstawiony, przewyższył wszelkie jego nadzieie. Cieszę się, rzekł, widząc, iż ministerium dopełniło wysłnienie obietnic swoich, a tym chętnie kwapię się z oświadczeniem swojej zgody, iż nie dawno jeszcze, byłem przymuszony oświadczyć się przeciwko niemu, względem dwóch zasad non-interwencyi i reformy w wydatkach administracyjnych. Miło mi, iż rząd się wstrzymał od dotknięcia kwestyi względem trwałości parlamentu i tajemnego wotowania. Dobrze uczynił, usuwając to wszystko, co-

kolwiek mogłoby zrobić zawadę na przedsięwziętej drodze. Jestem przekonany, że w ogólności przyjaciele reformy będą zadowoleni; tuszę nawet, że, gdy, za przystąpieniem do szczegółów, narzeczy się jaki zarzut godny uwagi; ministerium tyle ma rozsądku, iż nie będzie nań głuchem. Między zarzutami, na ostatniem posiedzeniu uczynionemi, wszystkie prawie wymierzone były przeciwko zasadzie reformy w ogólności, nie zaś przeciwko planowi, złożonemu w Izbie. Podniosły się okrzyki, rzekł mówca, przeciwko zmniejszeniu liczby członków Izby niższej; rzecz zaś jest największej wagi, żeby izba odpowiedziała celowi swojemu; gdyby nawet liczyła pięćset tylko członków, dosyć byłoby i tego, i spodziewam się, że kiedyś to nastąpi.

P. *Shelley*, reprezentant zbudziwego miasteczka, sprzeciwia się reformie, i bierze pochop z deklaracyi P. *Hume*, iak gdyby ta wynikała od samego ministerium, i oświadcza, że proponowana dopiero odmiana jest tylko pozorną, istotnym zaś celem jest całkowite obalenie konstytucyi.

P. *Baring-Ward* mówi także przeciw projektowi, którego pierwszym skutkiem, podług niego, będzie pomnożenie wpływu izby, wpływu, który i tak wydaie mu się nader już znacznym. Izba stanowi wszystko, powiada, a ministerium nic zgoła, a przynajmniej bardzo mało; a to jest niezawodna, bądź na czele ministerium znajduie się lord *Grey*, iak dzisiaj, bądź sir *R. Peel*, którego w krótkie uyrzecz tu spodziewamy się. Z resztą, mówi dalej, gdybyśmy mogli mieć nadzieję, że po tey odmianie, iakkolwiek jest niebezpieczna, nasz systemat wyhorczy będzie dostatecznie ustalonym, moglibyśmy się pocieszyć z tego; ale chociaż mówią o stałości, wierzyć temu nie możemy, i odchwili oparcia się na ludności, wypadnie robić odmiany tyle razy, ile ta ludność miejsce odmieni. Rzecz więc oczywista, że na wielu punktach okazuje się dążność do przenoszenia się, i że to z wielką następną szybkością. Daleki jestem od nienawiści ku reformom, skoro mię przekonują o ich potrzebie: lecz mię doświadczenie nauczyło, że te reformy są nayszybciej, które z mnieyszą następną wrzawą. W izbie wyższej, naprzykład, czyliż nie zaszła istotna reforma, gdy liczba iey członków we dwóynasób dziś przewyższa tę, iaka była przy wstąpieniu na tron Jerzego III? Z takiego powiększenia przenikły w to zgromadzenie popularne uczucia.

Wielu innych członków zabierało głosy w podobneyże treści, to jest, iż nie śmieją oświadczyć się przeciw reformie, ale w szczegółach zbiią wszystkie części projektu.

P. *Macauley*, przeciwnie, broni więcej zasad reformy, aniżeli projektu ministrów. On ieden ośmiela się iawnie rozbiierać tę rzecz i zastanawiać się: czy odmiany są pożyteczne, nie zaś czy są odpowiednie konstytucyi angielskiej za czasow *Edwarda Igo*.

P. *Hunt* pochwala chęci ministerium, ale powstaje na szczupłe uczestnictwo zostawione ludowi, który P. *Macauley* nazywa motłochem; spodziewa się on, że gdy nie daia temu motłochowi prawa uczestnictwa, przynajmniej pośrednio, w stanowieniu praw, będzie uwolniony od surowych dla niego skutków prawa, od podatkow i służby w milicyi.

Sir *C. Wetherell* zbiił wnioszek wdługiey mowie, obfitey w żarciki, i przez półgodziny przeymie całą izbę powszechną weselością.

Posiedzenie zakończyła mowa zupełnie odmiennego charakteru, w której sir *T. Denman* przebiega wszystkie zarzuty przeciwników reformy i zbiił one zwycięzko.

— Komitet izby niższej ogłosił za nieważny wybor P. *O'Gorman Mahon*, z powodu korupcyi wyborow.

— Ostatnie wiadomości z hrabstwa *Méath* bardziej są zaspakalające; główni sprawcy rozruchow zostali uwięzieni, a spokojność przywrócona w kraju. (J.d.S.P.)

Posiedzenie dnia 3 marca. Lord *J. Russel*

wniosł o złożeniu dokumentów służących niektórym miastom. Wniosek ten został przyjęty po dyskusji, w ciągu której *sir J. Hardinge* nazwał rewolucyjnym plan reformy przez gabinet proponowany. Gdy *P. Hobhouse* zwrócił uwagę na to wyrażenie, *sir Henry* odpowiedział, iż umyślnie użył wyrazu *rewolucyjny*, będąc tego mniemania, że środek ten pociągnie za sobą upadek korony z królewskiego czoła; nie wątpi przytém, ażeby nie umieszczono rychło w projekcie rozporządzenia, dozwalającego nie posyłać billów do drugiej izby.

Wszczęły się spory nad zasadą rzeczy w rozbiórce będącej. PP. *G. Bankes* i *Baring* powstała przeciw środkowi, bronią zaś go *P. R. Hobhouse* i markiz *Tavistock*.

Lord *Palmerston* zbliła argumenta przeciwników planu ministerialnego. Wykazawszy naprzód nieugiętość z jaką naród angielski trzyma się swoich instytucji, twierdzi, że gdy opinia publiczna jednogłośnie domaga się zmiany tych instytucji, musi znajdować się w systemacie iaka wada, na której zarządzenie parlament obowiązany szukać lekarstwa. Przeciwny postępowania sposób jest niepożądaniem, a upadek ostatniego ministerium najożeczniejszym jest tego dowodem: opozycyi swojej względem opinii publicznej winno to ministerium swój upadek, a taż sama opinia wsparła nowy gabinet w środkach, za pomocą których potrafił przywrócić Anglii i Irlandyi spokojność, której doznają obecnie w porównaniu z położeniem, w iakiem znajdowały się w miesiącu listopadzie roku przeszłego. Siła, z jaką opinia publiczna oświadcza się dopiero za reformą ogólną, wynika iedynie z opozycyi bezustannej częstkowym i umiarkowanym reformom, które na tém miejscu podawane były. Przed trzema laty, gdy niektóre zburzone miasta oskarżone zostały, iedliby ministerium przyjęło za zasadę pozbawić je przywileju obieralności i przenieść go do wielkich miast rękodzielnych, i nadal podobnie w równych zdarzeniach postępowało, reforma dokonałaby się stopniowie, i nie znaleźlibyśmy się w konieczności użycia tej, iaką dziś ministerium przedstawia.

Nieprzyjaciele wszelkiego ulepszenia nazywają ten środek rewolucyjnym! Nikt bardziej nad mówcę nie jest ochoczym do wspierania prawdziwych obrońców naszych instytucji, i iedli on popiera reformę projektowaną, czyni to dla tego, iż jest zdolna poprawić wady konstytucyi naszej, wydoskonalić jej mechanizm, i ugruntować trwałość. Biorąc tę rzecz pod bezstronną rozwałę, niepodobna nieprzyznać, iż obecny systemat reprezentacyi naszej pięć głównych ma usterek: 1) osoba poiedyncza może mianować członków izby; 2) najożydziej sze przekupstwo panuje równie w wielkich, iak małych miastach; 3) wielkie miasta handlowe i ręk. ieliczne pozbawione są reprezentantów, co jest przyczyną nie małą dla nich straty; 4) wybory nadzwyczaj są kosztowne; 5) przywilej obieralności nierówno między niższymi jest rozdzielony. Projekt podany tym wszystkim nadużyciom zapobiega.

Mówiono, że dotychczasowy systemat tę miał za sobą korzyść, iż otwierał do parlamentu drogę ludziom z talentem, którzy bez miasteczek zamkniętych, nie mieliby żadnego sposobu do wejścia; ale nie odeymuiąc przywileju tym miasteczkom, iakże nadamy go wielkim miastom? Wypadłoby więc pomnożyć liczbę członków izby; a ta liczba i dopiero nader jest znaczna. Mylnie upatrują w podawanych środkach na korzyść miast, dążność do zmieszania arystokracji z klasą średnią. Dostojny lord z żalemby widział odmianę, któraby zmierzala do zamieszania dla tych pobudek dobrego postępowania i przywiązania z szacunkiem potężonego, a dla pierwszych sprawiedliwego wpływu i słusznej władzy; ale spodziewa się uyrzec zmniejszony i zniszczony haniebnym wpływ, iaki przekupstwo wywiera na stosunki, zachodzące między bogatym a ubogim, zależność krzywdzącą ubożego wyborcy od dostatniego jego patrona, nareszcie tę demoralizacyą publiczną, dążącą do zerwania wszystkich węzłów, bez których społeczność miejsca

mieć nie może. Lecz główną zaletą projektu iest to, że on utworzy związek między rządem a klasą średnią, obudzi w niej interessowanie się o administracyą spraw publicznych, które przez tak długi czas były dla niej obcemi. Dostojny lord kończy nalegania o gruntowne rostrząśnienie ze strony izby projektu podawanego, i wynurza nadzieję swoją, iż ten przyjęty zostanie.

Sir Robert Peel w długiej mowie, odpowiadając dostojnemu lordowi, stara się zblić kolejno wszystkie jego twierdzenia; w przedmiocie podanym pod rozwałę izby widzi iedynie narzędzie, którego używają dla utrzymania się przy władzy, i nie może przystać na środki, które, podług słów samegoż lorda, zmierzają głównie do przeobrażenia izby; sprzeciwia się im: bo one nie mogą być stanowczymi, lecz tylko są poprzednikami szkolidniejszych ieszcze nowości. Zastanawiając się pod względem prawa nad podanym projektem, mówca zapytuje: iakim sposobem może on pozbawić przywileju obieralności tak znaczną masę opłacaających podatek, wzięwszy wprzód za prawidło, że podatki bez zezwolenia całego narodu stanowią być nie mogą? Twierdzi, że ogółem dążeniem wyborów w miasteczkach zamkniętych było wysyłanie na parlament ludzi z talentem, którzy bez nich nigdyby do niego nie weszli. *Gunning*, lord *Nord*, *J. Townshend*, *Burke*, *Flood*, *Pitt*, *Fox*, lord *Grenville*, markiz *Vellesley*, *Perceval*, lord *Plunkett*, *Canning*, *Wyndham*, *Horne*, *Huskisson*, *Brougham*, *Sir S. Romilly*, lord *Castlereagh*, *Tierney*, *Sir W. Grand*, lord *Grey* i ostatni lord *Liverpool*, tą drogą, wystąpili w zawód prawodawczy, a trzej tylko z nich wybrani z hrabstw później zostali. (d. c. n.)

Londyn dnia 11 marca.

Na posiedzeniu izby niższej d. 9, lord *John Russel* otrzymał nakoniec upoważnienie do wniesienia billu o reformie parlamentu. Nie przystąpiono do podziału, gdyż trzech tylko członków oświadczyło się, że będą się opierali temu środkowi. Zgodzono się iednakże, że drugie czytanie trzech tych billów, odnoszących się do reprezentacyi Anglii, Szkocyi i Irlandyi, nie będzie miało miejsca iednegoż dnia, ale, że projekta, tyżące się Szkocyi i Irlandyi będą roztrząsane na posiedzeniach osobnych. Pomiedzy mówcami, którzy najwięcej na tém posiedzeniu mówili przeciw projektowi, byli PP. *Goulbourn* i *Courtenay*, obadwaj członkowie administracyi poprzedzającej. Lord *John Russel*, rozwaływały w ostatniej mowie wszystko to, co było mówiono przeciwko temu środkowi, oświadczył podziwienie swe nadtém, że w rozprawach tak wielkiej ważności, połowa, iedli nie trzy czwarte tych, co się opierali reformie, nie znaleźli na wszelki zarzut, innej ucieczki, tylko do osobistości.

— Rozprawy, do których wniosek lorda *J. Russel* dał powód w izbie niższej, stawiają dwie szczególności bardzo ważne: dwaj deputowani tylko z hrabstw powstawali przeciwko wnioskowi ministerium, kiedy członkowie, wybrani na ostatniej elekcyi powszechnej wiosek targowych, na które się nowo zgodzono, ażeby mianować miastami rządowymi, oświadczyli się przeciw środkom ministerium.

— *P. C. W. Wynn*, sekretarz stanu wojny, oświadczywszy się na posiedzeniu izby d. 4 przeciwko reformie parlamentu, wniesionej przez ministerium, osądził sobie za powinność podać się do uwolnienia, co też zostało przyjętém. Niewiadomo ieszcze, kto będzie jego następcą, iedni wskazują *P. Hobhouse*, drudzy lorda *Nugent*.

— *Sir R. Peel* oświadczył, iż nie będzie czynił żadnego oporu przeciwko reformie.

— W ciągu rozpraw o reformie w izbie niższej, 37 mówców dotąd było za projektem; z tej liczby 13 reprezentantów z hrabstw, 17 z miast otwartych, 4 nominowanych przez parów i 5 przez członków izby niższej; liczba mówców przeciw projektowi iest 36, z których 2 reprezentantów hrabstw, 6 z miast otwartych, 19 miano-

wanych przez parów i 9 przez członków izby niższej.

— Z liczby gazet, wydawanych w Londynie, 30 jest za reformą, a 6 przeciw reformie; z gazet wewnątrz kraju, ile można dotąd o tém sądzić, 54 jest za, a 7 przeciw; 27 innych można uważać za neutralne, jednakże 22 z nich jest raczej za tym środkiem, iak przeciw niemu.

— Podług gazety *Sun*, pólkownik *Evans* oświadczył na zgromadzeniu, w *Westminsterze* pod prezydencją *P. Fr. Burdett*, iż on przybył nie dawno z hrabstwa *Sussex*, gdzie tysiące ludu było w gotowości ruszenia do stolicy, w przypadku, jeżeliby ministrowie nie dokazali przyjęcia bilu o reformie.

— W liście jednym z *Dublinu* pod 3 marca donoszą, że układ reformy, wniesiony przez ministrów, znalazł tam pochwałę wszystkich stronniów.

— Piszą z *Liverpoolu*, że w biegu tygodnia przeszłego, 618 gazet podano ciekawym w klubie handlowym, i że dnia jednego liczba czytelników zebrała się do 1500.

— Adwokat *Sheil* został mianowany członkiem na parlament z *Milborne-Port* w Irlandyi.

— Wielkie przyozdobienia gotują w pawilonie królewskim w *Brighton*, co może powód do myślenia, że NN. K.K. II. mają zamiar jeszcze tam długo zabawić.

— Gazety nowojorskie pod 17 lutego donoszą z *Vera-Cruz*, że generał *Bravo* pobił, d. 2 stycznia, pod *Ciudad-de-los-Bravos*, wojska generałów *Guerrero* i *Alvarez*.— Dawniejszy prezydent *Peru*, generał *Lamar*, umarł w *Kartagenie*; odbył on pod *Washingtonem* całą wojnę za niepodległość Ameryki-Północnej. (*J.d.S.P.*)

OGŁOSZENIE.

Cesarska Akademia Nauk w St-Petersburgu wzywa wszystkie osoby wewnątrz Państwa, mające dawne lub nowsze monety wschodnie, a chcące je sprzedać, ażeby się adressowały, albo prosto do Akademii, albo do iey Członka, Pana Rzeczywistego Radcy Stanu *Frähna*. Wszystkie te monety, których nie dostaie w Gabinetcie Akademickim, będą kupione po cenie odpowiadającej stopniowi ich ważności lub rzadkości, a mianowicie: za monety złote dano będzie do połowy wyżej od ich metallicznej wartości, za srebrne wedwoic, a nawet i w dziesięciokrotność, a za miedziane od $\frac{1}{4}$ do 5 rubli assygnacjami. W zdarzeniu, jeżeli przystane monety albo wielka ich część okażą się niepotrzebnymi dla Akademii, P. Akademik *Frähn* o choczko oświadcza się wskazać ich właścicielom inne środki do sprzedaży, albo komunikować im potrzebne wiadomości o Monarchach i latach, do których one się odnoszą, równie, iak o ich ważności i rzadkości. (Przystane.)

Podrady.

2 Od Grodzieńskiej Skarbowey Izby ogłasza się, że na dostawę zapasów i materyałów na utrzymanie wojennych lazaretów, założonych w miastach: Brześciu Litewskim, Słonimie, Lidzie, Kobryniu i Wołkowysku, naznaczają się targi, w tej Izbie przyszłego miesiąca czerwca 1 dnia. Dostawa takowa ma być zostawiona z pierwszeństwem różnym osobom podług niżej następujących oddziałów, tak iżby przedmioty każdego osobnego oddziału były wzięte przez jedną oddzielną osobę, a mianowicie:

Oddział 1) Za pud: pszennych bułek, miodu patoki, mąki owsianej, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, smoleńskich, iagłanych, za pud: srodu ięczmien-

nego, grochu, siemienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowej.

Oddział 2) Za pud: mięsa wołowego, baraniego, masła, oleju makowego, orzechowego, oliwy: pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cięćcin, baraniny, za pud: stynki suszonej, za sztukę; kur bitych.

Oddział 3) Za wiadro: kwaszonej kapusty szarej, ćwikły kwaszonej, za pud: cebuli zielonej, rzepkowanej, chrzanu korzeni, wloszczyzny świeżej; za funt pieprzu czarnego, za pud: marchwi w korzeniach, gorczycy albo nasion gorczycznych za funt, czosnku za pud, chmielu za funt; iagod świeżych: berberysu, winogron niedojrzałych, wiszeń, brusznie, malin, porzeczek, żurawin; za czterćwierć, soku cytrynowego za sztof: iagod iadłowcowych; za pud, za funt: herbaty zwyczajnej, maykonu, szafwii.

Oddział 4) Za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, zbożowego, wina reńskiego, portweynu; zbiteniu za szklanekę.

Oddział 5) Mleka krowiego za wiadro; iay kurzych za sto.

Oddział 6) cukru melisu za funt, za pud: mydła twardego, świec łoiowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1, N. 2, N. 3, nici: białych, szarych; smoły czarnej, żywicy za pud, tytuniu w liściach za funt; za rezę papieru do pisania: białego, szarego kartuzowego, bibuły; galasu, za funt, atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsieich za sto; owsa za czterćwierć; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otręb pszennych; szpilek mosiężnych za sto; tasien płóciennych za arszyn; trun za sztukę, psiey skórki białej, wieników brzożowych za sto, miodu brzożowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki; szarpi za pud, igiel za sto; piawek żywych za sztukę; węgla brzożowych za czterćwierć; flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

Oddział 7) Za sążeń dREW: iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z iodłowemi.

Oddział 8) Pobielanie miedzianych naczyń za pud.

Oddział 9) Za pranie brudnej łazaretowej bielizny; za parę pończoch: nicianych, wełnianych, od sztuki, fartuchow, szlafrokow pikowych, nawleczek na poduszki, siennikowych, firanki do łózek, bandażow, ręczników, kosynek, serwet, kaftanow kuchałowych, obrusow, gatek, szlafrokow kanifasowych, szlafmyc, koszól, prześcieradeł, podkołderkow, szlafrokow sukiennych, kaftanow kanifasowych, koszul na wzrost członwieka, kompresow i chustek do nosa.

Zresztą gdy nie będzie dostatecznej liczby żądających, kilka oddziałów albo i cała dostawa łazaretu może być oddana iednej osobie na iednoroczny lub dwuletni czas.

Życzący przyjąć takową dostawę ze zniżeniem średnich w Gubernii w miesiącu maju tego roku sprawkowych cen, mogą przybyć na wyżej wymieniony termin do Grodzieńskiej Skarbowey Izby z dowodami praw swoich na wehodenie w podrady i dostatecznemi prawnemi ewikcyami. Sekretarz Łoba Słohiński. (245)